

TEBLİĞ

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğinden:

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ETİK EĞİTİMİ VE
ETİK SÖZLEŞME YAPILMASI HAKKINDA TEBLİĞ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; etik öğrenme yönünde isteklilik yaratarak, etik eğitimi ve etik davranış gelişimini sağlamak üzere, muhasebe meslek mensupları ile bunların bağlı oldukları meslek odası arasında yapılacak etik sözleşmenin ve sözleşme yapılması öncesinde meslek mensubunun tabi olacağı etik eğitiminin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir ruhsatı almış meslek mensuplarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; 19/10/2007 tarihli ve 26675 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesi, 11/6/1990 tarihli ve 20545 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e), (k) ve (m) bentleri ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j), (k) ve (m) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Birlik: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB),
 - b) Etik eğitim: Bağlı olduğu Oda ile etik sözleşme imzalama isteğinde olan muhasebe meslek mensubunun, sözleşme yapma öncesinde katılacağı, uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim yöntemleri ile yürütülen eğitim faaliyetlerini,
 - c) Etik eğitim internet sitesi: Uzaktan eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi amacı ile TÜRMOB tarafından oluşturulmuş internet sitesini,
 - ç) Meslek mensubu: Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirleri,
 - d) Odalar: Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları ile Yeminli Mali Müşavirler Odalarını,
 - e) TESMER: Birlik Temel Eğitim ve Staj Merkezini,
 - f) TÜRMOB Etik Komitesi: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi gereği Birlik bünyesinde oluşturulmuş komiteyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Etik Eğitim****Eğitim yöntemi**

MADDE 5 – (1) Etik eğitim; Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından belirlenen eğitim modülü ve eğitim programına uygun olarak;

- a) Teorik eğitim konuları için uzaktan eğitim yöntemi ile Birlik tarafından oluşturulacak etik eğitim internet sitesi üzerinden,
- b) Uygulamalı eğitim konuları için Odalarda yüz yüze eğitim yöntemi ile, yürütülür.

Eğitim konuları

MADDE 6 – (1) Uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim yöntemleri ile yürütülen etik eğitim aşağıdaki eğitim konularını kapsar:

- a) Etik bilgisi;
 - 1) Muhasebede etik beklentiler ve tehditler,
 - 2) Muhasebe skandalları ve itibar ile güvenin yeniden kurulmasının önemi,
 - 3) Etik Teoriler,
 - 4) Ahlaki Gelişim Teorisi,
 - 5) Muhasebede ahlaki düşünce geliştirme.
- b) Etik duyarlılık;
 - 1) Mesleki nitelikler,
 - 2) Muhasebede Etik Standartlar ve ahlaki davranış kuralları,
 - 3) Meslek Mensubunun mesleğe olan sorumluluğu,

- 4) Meslek Mensubunun müşteriye olan sorumluluğu,
- 5) Meslek Mensubunun kamuya olan sorumluluğu,
- 6) Disiplin suçları.
- c) Etik karar verme;
 - 1) Etik karar verme modelleri,
 - 2) Muhasebede etik sorunlar,
 - 3) İlke bazlı yaklaşım ve mesleki yargı,
 - 4) Denetçinin bağımsızlığı,
 - 5) Gerçeğe uygun finansal raporlamanın önemi ve kazançların yönetimi,
 - 6) İşletmelerde sosyal sorumluluk muhasebesi ve sosyal raporlama,
 - 7) İşyeri etiği,
 - 8) Kültürlerarası etik,
 - 9) İşletmelerde etik ortam ve kurumsal yönetişimin önemi,
 - 10) Muhabirlik politikası.
- ç) Etik Davranış;
 - 1) Muhasebede etik ile ilgili örnek olay çalışmaları: Gerçek yaşamdan olaylar ele alınarak etik problemlerin

ortaya konması, ihlal edilen etik standartların belirlenmesi, ahlaki düşünce süreci ve karar verme modellerinin tartışılması.

Etik eğitim başvurusu, süresi ve eğitimin tamamlanması

MADDE 7 – (1) Serbest ya da bir işyerine bağlı olarak mesleki faaliyete başlayacak olan meslek mensuplarından veya Tebliğin yayımından önce serbest ya da bir işyerine bağlı olarak çalışmakta olanlardan, bağlı oldukları Oda ile etik sözleşmesi yapmak isteyenler etik eğitimi almak üzere Birlik tarafından oluşturulan etik eğitimi internet sitesi üzerinden eğitim kaydını yaptırır ve odaya bildirir.

(2) Eğitim katılımcısı, uzaktan eğitimde, eğitim konularını; yirmi saat ve iki haftalık süreç içerisinde tamamlar ve derslere devam Birlik tarafından izlenir. Eğitim sürecinde etik bilgisi, etik duyarlık, etik karar verme ve etik davranış konu başlıkları için eğitim değerlendirmeleri yapılır. Başarılı olanlara uzaktan etik eğitimi tamamlama belgesi verilir.

(3) Uzaktan etik eğitimi tamamlama belgesi yüz yüze eğitim faaliyetlerinin planlanabilmesi ve programının yapılabilmesi için bağlı olunan Odaya verilir. Odalar, bu belgenin alınmasından itibaren en geç bir ay içerisinde yüz yüze eğitim faaliyetlerini gerçekleştirirler.

(4) Odalarda yürütülecek yüz yüze eğitim faaliyetleri, her bir eğitim grubu için altı saat ve iki günlük süreç içerisinde tamamlanır ve derslere devam durumu Odalar tarafından izlenir. Yüz yüze eğitim faaliyeti eğitimin değerlendirilmesi ile tamamlanır. Başarılı olanlara etik eğitimi tamamlama belgesi verilir.

(5) Bu Tebliğ ile düzenlenen etik eğitimi, 3568 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinde belirtilen mesleki geliştirme eğitimi konuları arasında yer alan etik eğitiminden ayrı olarak değerlendirilir. Bu eğitimler, bir diğeri için muafiyet sağlamaz.

Etik eğitim sorumluları

MADDE 8 – (1) Etik eğitim;

a) Uzaktan eğitim faaliyetleri, TÜRMOB Etik Komitesi ile Birlik Temel Eğitim ve Staj Merkezinin (TÜRMOB - TESMER),

b) Yüz yüze eğitim faaliyetleri, katılımcıların kayıtlı olduğu Odaların, sorumluluğunda yürütülür.

Etik eğitim bedeli

MADDE 9 – (1) Uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim yöntemleri ile yürütülen etik eğitim için bir bütün olarak etik eğitim bedeli Birlik tarafından belirlenebilir. Ancak, belirlenen bedel, memur maaş taban aylığı katsayısının elli sayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutardan çok olamaz. Etik eğitiminin bedelinin belirlenmesi durumunda bu bedel, eğitime kayıt öncesinde Birlik tarafından belirlenerek duyurulan banka hesaplarına katılımcı tarafından yatırılır. Belirlenmiş eğitim bedelinin ödenmemesi durumunda eğitim kaydı yapılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi

Muhasebe meslek etiği sözleşmesi

MADDE 10 – (1) Serbest ya da bir işyerine bağlı olarak mesleki faaliyete başlayan veya Tebliğin yayımından önce serbest ya da bir işyerine bağlı olarak çalışmakta olan meslek mensuplarından, etik eğitimi tamamlayarak etik eğitimi tamamlama belgesi almış meslek mensupları ile bağlı oldukları Oda arasında Ek-1'de örneği yer alan Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi iki örnek olarak imzalanır.

(2) İmzalanan sözleşmenin bir örneği meslek mensubuna verilir. Sözleşmenin diğer örneği, meslek mensubunun özlük dosyasına konulur.

(3) Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi, sadece etik eğitimi tamamlama belgesi almış olan meslek mensupları ile imzalanır.

Muhasebe meslek etiği taahhütnamesi

MADDE 11 – (1) Bağlı olduğu Oda ile muhasebe mesleği etik sözleşmesini imzalayan meslek mensubuna, Oda tarafından işyerinin görünür bir yerine asabileceği şekilde düzenlenmiş, Ek-2'de örneği yer alan Muhasebe

Meslek Etiği Taahhütnamesi verilir.

Muhasebe meslek etiği sözleşmesi imzalayan meslek mensuplarının ilanı

MADDE 12 – (1) Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi imzalayan meslek mensuplarının listesi, takip eden ayın ilk haftasından başlayarak düzenli olarak bağlı oldukları odanın internet sitesi üzerinden ilan edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Muhasebe meslek etiği sözleşmesinin feshi

MADDE 13 – (1) Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi;

a) Meslek mensubunun, 3568 sayılı Kanuna, bu Kanun ile ilgili yönetmelik, tebliğ, genelge ve mecburi meslek kararlarına uyumsuz tutum ve davranışta bulunduğu disiplin kurullarınca tespit edilmesi halinde oda yönetim kurulunca tek taraflı olarak,

b) Meslek mensubunun mesleki faaliyetini terk etmesi veya meslek ruhsatını Birliğe iade etmesi halinde oda yönetim kurulu kararına istinaden tek taraflı olarak,

c) İsteği ve Odaya bildirimde bulunması halinde meslek mensubu tarafından, feshedilebilir.

(2) Sözleşmesi fesih olanlar, Oda internet sitesinde;

a) Uygun olmayan davranışlar nedeniyle,

b) Ruhsatın iadesi veya nakil nedeniyle,

ibarelerinden birisi ile ilan edilir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

Ek-1

MUHASEBE MESLEK ETİĞİ SÖZLEŞMESİ

“Etik Eğitimi”ni tamamlayan, **YMM/SMMM** _____ ve _____ **YMM/SMMM Odası** arasında iki örnek olarak düzenlenmiş bu sözleşme, ____ / ____ / **201__** tarihinde imzalanmıştır.

SMMM/YMM _____, bu sözleşme ile;

1) 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmeliğe ve 3568 sayılı Kanun çerçevesinde çıkarılmış diğer yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümlerine uymayı,

2) Mesleğin toplumsal bir hizmetin yerine getirilmesine ilişkin olduğu bilinci ile meslek mensuplarının üstlendiği sosyal sorumlulukların gerekleri çerçevesinde mesleki faaliyeti ifa etmeyi,

3) Mesleki görevi dürüstlük, tarafsızlık, insan haklarına saygı, kamu yararını gözetme ve hukukun üstünlüğü ilkeleri doğrultusunda yerine getirmeyi,

4) Dil, din, felsefi inanç, ırk, yaş, bedensel engelli ve cinsiyet ayırımı yapmadan, fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalara meydan vermeden hizmet vermeyi,

5) Rekabet anlayışını daha kaliteli hizmet sunumu biçiminde oluşturmayı,

6) Mesleki faaliyet ve davranışlarda, güvenilirlik ve saygınlık sağlamaya öncelik vermeyi,

7) Temel etik ilkeler olan;

Dürüstlük

Tarafsızlık

Mesleki Yeterlik ve Özen

Gizlilik

Mevcut kanun ve yönetmeliklere uymayı ve mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü davranıştan kaçınmayı ifade eden, “Mesleki Davranış” ilkelerine uymayı,

1) Temel etik ilkelerine uymakla ilgili; kişisel çıkar, yeniden değerlendirme, taraf tutma, yakınlık ve yıldırma amaçlı tehditlerin ortaya çıkması halinde, bunları ortadan kaldıracak önlemleri almayı,

2) Temel etik ilkelerin uygulanması ile ilgili etik çatışma ortaya çıkması halinde, etik çatışmanın çözümüne ilişkin olarak Oda’dan yardım almayı,

3) Önemli bir hata ya da yanıltıcı biçimde hazırlanmış veya gizlenmiş ifadeler içeren bir bilgiyi ya da bu bilgiyle hazırlanmış bir raporu dikkate almamayı,

4) Mesleki yeterliğin elde edilmesini ve korunması sağlayan eğitimi sürekli hale getirmeyi,

5) Aday meslek mensuplarının staj süresi boyunca mesleki eğitimleri için gerekli özeni göstermeyi,

6) Mesleki hizmetler ve iş tecrübeleri ile ilgili olarak abartılı iddialarda bulunmamayı,

7) Diğer meslek mensuplarına yönelik doğrulanmamış karşılaştırmalar ve küçültücü göndermeler yapmamayı,

8) Yeni bir müşteriye kabul etmeden önce, bu tür bir iş kabulünün temel etik ilkelere yönelik bir tehdit yaratmayacağından emin olmayı,

- 9) Sunulan hizmetler için, Oda tarafından belirlenmiş ücretlere uymayı,
10) Mesleki hizmetlerinin tanıtımı konusunda, 21/11/2007 tarihli ve 26707 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği hükümlerine uymayı,
11) Temel etik ilkelere uyumla ilgili tehdit oluşturabilecek hediye tekliflerini kabul etmemeyi,
12) Müşteriye ait para ve diğer varlıkları emanet olarak kabul etmemeyi,
13) Mesleki faaliyeti, kabul edilmiş standartlara göre yerine getirmeyi,
14) Müşterilere ait işlerin yerine getirilmesinde zamanlılık ve kaliteyi gözetmeyi,
15) Meslek ifası nedeniyle edinilen bilgileri kendisinin veya üçüncü kişilerin çıkarları için kullanmamayı,
16) Meslek onurunu zedeleyecek her türlü davranıştan kaçınmayı,
17) TÜRMOB tarafından hazırlanan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmeliğe ve bu Yönetmeliğe göre oluşturulacak etik davranış ilke ve değerlerine bağlı olarak görev yapmayı ve hizmet sunmayı, eğitimini alarak, okuduğu ve öğrendiği etik kodları uygulamayı; etik davranışı yaşamın her alanında ortaya koymayı,
taahhüt etmiştir.

___ / ___ / ___

İmza
YMM / SMMM/

İmza
YMM / SMMM Odası Başkanı

Ek-2

MUHASEBE MESLEK ETİĞİ TAAHHÜTNAMESİ

YMM / SMMM _____,

üyyesi olduğu Oda ile “Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi”ni imzalamış ve bu sözleşme ile;

- 1- Mesleğin toplumsal bir hizmetin yerine getirilmesine ilişkin olduğu bilinci ile meslek mensuplarının üstlendiği sosyal sorumlulukların gerekleri çerçevesinde mesleki faaliyeti yerine getirmeyi,
- 2- Dil, din, felsefi inanç, ırk, yaş, bedensel engelli ve cinsiyet ayırımı yapmadan, fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalara meydan vermeden hizmet vermeyi,
- 3- Mesleği dürüstlük, tarafsızlık, insan haklarına saygı, kamu yararı ve hukukun üstünlüğü ilkeleri doğrultusunda yerine getirmeyi,
- 4- Temel etik ilkelerin uygulanması ile ilgili etik çatışma ortaya çıkması halinde, çatışmanın çözümüne ilişkin olarak Oda’dan yardım almayı,
- 5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmeliğe ve diğer mevzuata uyarak, mesleği kabul edilmiş standartlara göre yerine getirmeyi,
- 6- Eğitimini alarak, okuduğu ve öğrendiği etik kodları uygulamayı; etik davranışı yaşamın her alanında ortaya koymayı,
taahhüt etmiştir.

Tarih : .../ .../

No:

Meslek Mensubu

Oda Başkanı

TÜRMOB Genel Başkanı

İmza

İmza

İmza